

د سبري سرطان: پښتو Lung cancer: Pashto

د ا معلومات د سږي د سرطان او د سږي د سرطان د درملنې په اړه دي.

د ا معلومات د سبري د اساسي سرطان په اړه دي او دا د سرطان هغه ډول دی چې په سبري کې پیلېبري. د ا معلومات د سبري د هغه ثانوي سرطان په هکله نه دي چې د بدن په بله برخه کې پیلېبري او بیا سبرو ته انتقالېبري.

که چیری تاسو د دې معلوماتو په اړه څه پوښتنې لرئ، په کوم روغتون کې چې ستاسو درملنه کیږي هلته د خپل ډ اکټریا نرس څخه پوښتنه وکړئ.

تاسو کولی شئ په وړیا تلیفون 00 00 808 808 باندې په اونی کې 7 ورځې، د سهار له 8 بجو څخه تر ماښام 8 بجو پورې د (Macmillan Cancer فخه تر ماښام 8 بجو پورې د (Support) مکمیلن کېنسر ملاتړ ته زنګ و وهئ. موږ ژباړونکي لرو، نو تاسو کولی شئ چې زموږ سره په خپله ژبه کې خبرې وکړئ. کله چې تاسو موږ ته زنګ و وهئ، مهرباني وکړئ موږ ته په انګلیسي کې و و ایاست چې تاسو کومې ژبې ته اړتیا لرئ.

دلته <u>macmillan.org.uk/translations</u> د سرطان په اړه ستاسو په ژبه او نورو ژبو کې ډبر معلومات موجود دی.

د ا معلومات د لاندې مواردویه اړه دي:

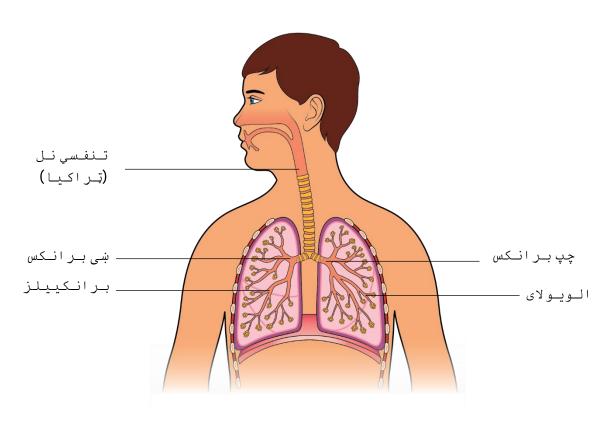
- سبري
- د سبري سرطان
- د سږي د سرطان مرحلي
- درملنه څنګه پلان کیږی
- د خیل روغتیا یالنی د ټیم سره خبرې کول
 - د سږی د سرطان د رملنه
 - نورې د رملنې
 - د علاماتو کنټرولول
 - - ستاسو احساسات
- د خیل ځان لیاره مناسب یاملرنه او ملاتړ ترلاسه کول
- مکمیلن (Macmillan) له تاسی سره څرنګه مرسته کولی شی
 - ستاسی یه ژبه کی نور معلومات
 - مأخذونه اومنني

پاڼه اد 23 د مکمیلن (Macmillan) معلومامتی پاڼه 2025: د سږي سرطان

سبر ي

سږي د بدن هغه برخي ته ويل کيږي چې موږ ترې د ساه اخيستلو لپاره کار اخلو. موږ د وه سږي لرو – يو د بدن ښي او بل چپ اړخ ته. سږي په برخو وېشل شوي دي چې د غه برخو ته لوبز ويل کېږي. د ښي اړخ سږه $\mathbf{5}$ لوبز لري، او د چپ اړخ سږه $\mathbf{5}$ لوبز لري.

کله چې موږ ساه اخلو، هوا زموږ د پـزې يـا خولـې څخه د تنفسي نـل لـه لارې تېرېږي. دې تـه ځينې وختونـه نـلۍ يـا ټـراکيـا ويـل کېږي. د ا نـلۍ پـه د و و ټيـوبـونـو وېـشل کېږي، چې هر يـو يـې يـو سږی تـه ځي. د غه د و اړه د ښي بـر انـکس او چپ بـر انـکس پـه نـومـونـو يـا دېـږي. د ا بـيـا پـه وړو ټـيوبـونـو بـانـدې وېـشل شوي دي چې د بـر انـکييـلـز پـه پـای کـې پـه مـليـونـونـو د هـو ا کـو چنـی کڅوړې شتـون لـري چې د الـويـو لای (alveoli) پـه نـامـه يـا دېـږي. د ا هغه ځـای دی چې د تنفس لـه لارې اخيستـل شوې اکسيجن ويـنې تـه د اخليږي.

د سبري سرطان

د بدن ټولې برخې له وړوکو حجرو څخه جوړې شوې دي. د سبي سرطان هغه وخت پیښیږي کله چې د سبي حجرې په غیر منظم ډول وده وکړي او د تومور په نامه غده جوړه کړي.

د سبرو د سرطان 2 ډوله شتون لري:

- د سبري يو عام ډول سرطان چې حجرې يې کوچنۍ نه وي. دغه سرطان د سبرو تر ټولو عام سرطان دی. د ا 3 عمومي ډولونه لري: آدنوکا رسينوما، د سکو اموس حجرو کا رسينوما، او د لويو حجرو د سبرو سرطان.
- د وړو حجرو د سبري سرطان تقريباً په 100 کې له 10 څخه تر 15 پورې (د
 10% څخه تر 15% پورې) د سبري سرطانونه د وړو حجرو د سبري سرطانونه دي.

د سيري اکثره سرطانونو د سګرټو د څکولوله امله رامنځ ته کېږي. خو تقريياً په 100 کې 15 (%15) کسان چې په سرطان اخته وي، هغوی هېڅکله سګرېټنه وي څکلي.

که تاسو سګرېټ څکوئ، ستاسو ډاکټر به معمولاً تاسو ته سپارښتنه کوي چې سګرېټ بند کړئ. په سګرټ نه څکلو سره:

- ستاسو درملنه ښه کار کولی شی
 - جانبی عوارض کمیدی شی
- ستاسو اوږد مهاله روغتیا ښه کیدی شي.

ستاسو ډاکټر او روغتون ستاسو سره د سګرېټو په پرېښودو کې مرسته کولی شي.

د سبري سرطان ساري نه دی او نورو خلکو ته نه شي انتقالیدی.

د سږی د سرطان مرحلی

د سرطان مرحله څرګندوي چې سرطان څومره لوی دی او آیا دا خپور شوی دی کنه.

ځينې وختونه، د سرطان حجرې د وينې او لمفاوي سيسټم له لارې د بدن نورو برخو ته خپريږي. د لمفاوي غدې سيستم موږ په انتان او ناروغيو له اخته کېدو ژغوري. د اله نريو نلونو جوړ وي او دې ته لمفاوي رګونه (ymphatic) ويل کېږي. د غه رګونه د بدن په بېلابېلو برخو کې له کوچنيو لمفاوي غدو سره نښتې وي. که چېرې د سرطان حجرې د سږو نه بهر خپرې شي، نو ډېر امکان د اوي چې د سينې دننه نږدې لمفاوي غدو ته ولاړې شي.

کله چې ستاسو د سرطان پړاويا مرحله معلومه شي، نو ستاسو ډاکټر هغه وخت ستاسولپاره تر ټولو ښه درملنه پلان کولی شي.

د سبري سرطان په څلورو مرحلو باندې وېشل شوی دی:

- 1 مرحله سرطان کوچنی دی او یوازي په سبري کې دی.
- **2مه یا 3مه مرحله** سرطان په سبري کې یو څه لوی دی. د ا نبردې لمفاوي غدو، د سبري نـورو بـرخو او د سبري شاوخوا بـرخو تـه خپـور شوی دی.
- **4مه مرحله** سرطان خپور شوی، د بېلګې په توګه، بل سږي ته يا د بدن نورو برخو ته.

که تاسو د کوچنیو حجرو سرطان لرئ، ستاسو ډاکټر ښایي د مراحلو له مختلف سیستم څخه استفاده وکړي. دا د سږي سرطان په دوو مرحلو باندې وېشي - محدوده ناروغي او پراخه ناروغي. ستاسو ډاکټر به تاسو ته دغه سیستم تشرېح کړي.

پاڼه 2025 د سبري سرطان (Macmillan) معلومامتي پاڼه 2025: د سبري سرطان

درملنه څنګه پلان کیږي

ستاسو د سرطان ټیم به سره ملاقات وکړي تر څو ستاسو لپاره د درملنې تر ټولو غوره پلان جوړ کړي.بیا به هغوی ستاسو سره د درملنې د دغه پلان په اړه خبرې اترې وکړي.ستاسو درملنه به په لاندې لاملونو پورې تړلې وي:

- د سبري د سرطان هغه ډول چې تاسو يې لرئ
 - د سرطان مرحله
- د سبري د سرطان د حجرو د ترسره شوو ازموينو پايلې
 - ستاسو عمومی روغتیا
- تاسو د ورځني معمول د کارونو ترسره کولو څومره وړتيا لرئ
 - ستاسو د درملنې لومړيتوبونه
 - د سبري د سرطان د درملنې لارښودونه.

د خيل روغتيا پالني د ټيم سره خبري کول

د درملنې د پلان په اړه د خپل سرطان له ډاکټریا نرس سره خبرې کول ډېر مهم دي. ستاسو روغتون کولای شي تاسو ته یو ژباړن درکړي. که ژباړن ته اړتیا لرئ نو نرس ته خبر ورکړئ. تاسو ښایي دا هم وغواړئ چې له خپل ځان سره داسې څوک بوځئ چې ستاسو په ژبه او انګلیسي کې خبرې کولی شي.

ستاسو سره د خبرو کولو وروسته ، ستاسو ډاکټر به معمولاً له تاسو څخه وغواړي چې يوه فورمه لاسليک کړئ ترڅو وښيي چې تاسو د خپلې درملنې په اړه پوهيږئ او د دې د ترلاسه کولو سره موافق ياست. دې ته د خپل رضايت څرګندول وايي. تاسو ته به ترهغه درملنه نه درکول کيږي، ترڅو چې تاسو د دې سره موافقه نه وي کړي.

د خپلې درملنې په اړه پوښتنې کول

دلته ځینې پوښتنې ورکړل شوي چې ښایي تاسویې د خپل روغتیا پالنې د ټیم سره د خپلې د رملنې په اړه کول غواړئ:

- زما د درملني هدف څه دی؟
- کومي د رملني موجودې دي؟
- د هرې د رملنې ګټې، خطرونه او جانبي عوارض څه دي؟
- درملنه زما په ورځني ژوند باندې څنګه اغيزه کوي؟
- زه د خپل احساساتوپه اړه له چا سره خبرې کولی شم؟

د سږي د سرطان درملنه

د سږي د سرطان د رملنې په لاندې ډول دي:

- عملیات (جراحی)
 - کیموتراپي
 - رادیوتراپی
 - هدفی درملنه
 - اېمونوتراپي.

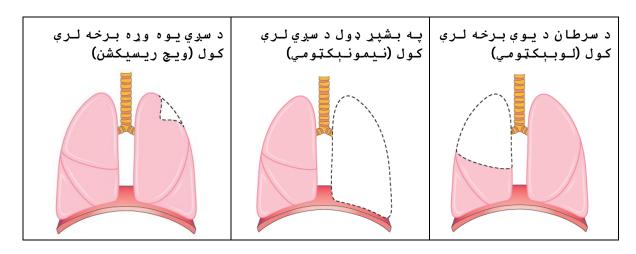
يانه 2025: د سږي سرطان (Macmillan) معلومامتي يانه 2025: د سږي سرطان

تاسو ښايي له يوې څخه ډېرې درملنې ترلاسه کړئ.

جراحي

ځينې کسان به وکولای شي چې د سرطان د لرې کولو لپاره جراحي ترسره کړي. دا د سرطان په ډول او مرحلي او همدارنګه ستاسو د روغتيا په عمومي وضعيت پورې اړه لري. د کوچنۍ حجرې د سږي د سرطان د درملنې لپاره جراحي ډېره کم کارول کيږي.

د سږي د سرطان جراحي يو لوی عمليات وي، او تاسو بايد دومره روغ اوسئ چې له هغې سره مبارزه وکړل شي ترڅو د ا مشخصه شي چې سبږي مو څنګه کار کوي. د سږي د سرطان د لرې کولو د رې عمومي عمليات لاندې ښودل شوي دي.

که سرطان 2 نږدې لوبز ته خپور شوی وي، نو جراح ښایي دا دواړه لوبز لرې کړي. دغه عملیات ځینې وختونه د بیولوبېکټومي په نامه یادېږي.

> موږ ستاسو په ژبه کې د جراحۍ په اړه نوره معلوماتلرو. macmillan.org.uk/translations وګورئ

كيموتراپي

کیموتراپي د سرطان د حجرو د ویجاړولولپاره د سرطان ضد درمل کاروي. دا د غیر کوچنی حجرې د سږي د سرطان دواړو د د درملنې لپاره کارول کېږي. دا اکثره وخت د کوچنی حجرې د سږي د سرطان لپاره لومړنی د درملنه وي.

د غير کوچنۍ حجرې د سبري د سرطان لياره ، کېموتراپي ښايي ورکړل شي:

- د جراحی نه مخکی یا وروسته.
- د راډيوتراپي درملنې سره يو ځای دې ته کېمورېپېېشن ويل کېږي. د ا طريقه د هغو کسانو لپاره کارول کيدی شي چې نشي کولی جراحي وکړي يا نه غواړي چې جراحي وکړي.
 - د راډيوتراپی نه مخکې يا وروسته.
 - له جراحي مخکي د يوې معافيتي درملنې له درملو سره.
- د هدفي يا معافيتي د رملو سره، يا د دې نه مخکې يا و روسته، هغو کسانو
 ته چې پرمختللي سرطان لري.
 - دنښو د اعراضو د کمولولپاره.

کېموتراپي د درملنې په مختلفو پړاوونو کې ورکول کېږي، چې د هرې درملنې په منځ کې د استراحت موده شتون لري. درملنه معمولاً په رګ کې د څاڅکي يا تزريق په توګه ورکول کېږي. ستاسو ډاکټر به تاسو ته ووايي چې تاسو د درملنې څو برخو ته اړتيا لرئ او دا چې هره برخه به څومره وخت ونيسي. ښايي څو مياشتې وخت ونيسي ترڅو تاسو د خپلې کيموتراپۍ موده بشپړه کړئ.

ځینې خلک چې د غیرکوچنیو حجرو د سبري سرطان لري له کیموتراپۍ څخه استفادې ته دوام ورکوي که چېرې یې ښه نتیجه ورکړې وي. دې ته ځینو وختونه د ساتنې یا مراقبت درملنه هم وایي.

کیموتراپي درمل کېدی شي داسې جانبي عوارض رامنځته کړي چې تاسوته د ناروغۍ احساس درکړي.مختلف درمل دمختلفو جانبي عوارضو لامل کېدی شي.

د ا عو ارض په لاندې ډول دي:

- د انتان یا مکروب د خپرېدو ډېر خطر
 - د ستریا احساس کول
 - دناروغی احساس کول یا ناروغیدل
 - د خولي درد
 - د ویښتانوله لاسه ورکول.

که تاسو کیموتراپی له راډیوتراپۍ سره وکړئ، نو جانبي عوارض یې کېدی شي خراب وي.

ستاسو ډاکټر کولی شي له تاسو سره د هغه جانبي عوارضو په اړه خبرې وکړي چې تاسو يې لرلی شئ او دا چې څنګه يې کنټرول کړئ. ډيری جانبي عوارض د درملو سره کنټرول کيدی شي. هرکله چې کيموتراپي پای ته ورسيږي ډيری جانبي عوارض له منځه ځي.

موږ ستاسو په ژبه کې د کیموتراپي په اړه نور معلومات په خپله ویب پاڼه لرو. <u>macmillan.org.uk/translations</u> وګورئ

رادیوترایی

رادیوتراپي د سرطاني حجرو د له منځه وړلولپاره د لوړې انرژۍ وړانګې کاروي. د ا د غیر کوچنۍ حجرې د سبري د سرطان او کوچنۍ حجرې د سبري د سرطان دواړو د درملنې لپاره کارول کېږي.

پاڼه 2025 د مکمیلن (Macmillan) معلومامتي پاڼه 2025: د سبري سرطان

راډيوتراپي په لاندې مواردو کې ورکول کيدی شي:

- د جراحی پر ځای راډیوتراپی
- د جراحۍ وروسته دا د هغو کسانولپاره وي چې د غیر کوچنۍ حجرې د سږي سرطان لري
 - د کیموتراپۍ سره یو ځای دې ته کېمورېډېېشن ویل کېږي
 - د کیموتراپی مخکی او وروسته
 - مغزو ته وړانګې ورکول، تر څو د سږي د خپرې شوې سرطان حجرې په مغزو
 کې دوهم سرطان جوړ نه کړي دا د کوچنۍ حجرې د سږي د سرطان لپاره
 کارول کېږي
 - د علايمو د كمولولپاره.

د بهرنۍ وړانګو درملنه د وړانګوله یو ماشین نه ورکول کېږي. دا د بدن هغه برخې ته چې درملنه یې کېږي، د لوړې انرژۍ وړانګې رسوي.

د بهرنی وړانګو د درملنې بېلابېل ډولونه شته ، چې دا په دې پورې اړه لري چې تاسو د غیر کوچنی حجرې. ستاسو د سرطان لرئ که د کوچنی حجرې. ستاسو د سرطان ډ اکټر به تاسو ته د هغې راډیوتراپی د نورو ډولونو په هکله معلومات د رکړي چې تاسو یې ترسره کوئ.

ځينې خلکله راډيوتراپۍ څخه پرته له بستري کيدو استفاده کوي. دا په دې مانا چې تاسو روغتون ته د درملنې لپاره راځئ او بېرته په همدې ورځ خپل کور ته ځئ.

راډيوتراپي ځينې جانبي عوارض لري. دا عوارض په لاندې ډول دي:

- د تېرېدويا زبېښې ستونزه
 - ستریا
 - په پوستکي کې بدلونونه
 - ساه لنډی او ټوخی.

ستاسو د روغتیا ساتنې ټیم به تاسو ته د جانبي عوراضو په اړه معلومات د رکړي، تر څو پوه شئ چې کوم جانبي عوارض لرلی شئ.

موږ ستاسو په ژبه کې د راډيوتراپۍ په اړه ډېر معلوماتلرو. وګورئ <u>macmillan.org.uk/translations</u>

هدفي درملنه

هدفي درمل ښايي د ځينو غير کوچنۍ حجرې د سږي د سرطانونو د درملنې لپاره وکارول شي. تاسو به د سرطان د حجرو ازموينې ولرئ، تر څو معلومه شي چې کوم درمل ستاسو لپاره ډېر اغېزناک دي. د سږي د سرطان لپاره د هدفي درملنې بېلابېل ډولونه شته. د ا درمل په يو څه مختلفو طريقو کار کوي.

تاسو ښايي هدفي د رملنه ترلاسه کړئ:

- يواځې دا درملنه
- له کېموتراپۍ وروسته يا ورسره يوځای
 - د سږي د سرطان د جراحي و روسته.

پاڼه 7 د 23 د مکمیلن (Macmillan) معلومامتی یاڼه 2025: د سږی سرطان

تاسو دا درمل د ګولیویا کیپسولونو په بڼه خورئ.که چېرېکوم درمل ستاسو لیاره ښه کار وکړي،

دابه تاسوته دلومړۍ درملنې په توګه درکول کېږي. جانبي عوارض د هغو درملو له ډول پورې اړه لري چې تاسویي کاروئ. ستاسو د روغتیا ساتنې ټیم کولای شي د جانبي عوارضو په اړه تاسوته نور معلومات درکړي او دا هم در وښیي چې څنګه یې کنټرول کړئ.

اېمونوتراپي

د معافیتي درملنې درمل ستاسو د بدن د مدافعتي سیستم سره مرسته کوي تر څو د سرطان حجرې ومومي او برید پرې وکړي. د ا معمولاً د سږي د هغه سرطان د درملنې لپاره کارول کېږي چې حجرې یې کوچنۍ نه وي. د راډیوتراپۍ بېلابېل ډ ولونه شتون لري. تاسو ښایي د سرطان د حجرو ازموینې وکړئ تر څو معلومه شي چې د ا درمل به څومره ګټور وي. درمل د ډرپ له لارې په رګ کې ورکول کېږي. معافیتي د رملنه ښایي ورکړل شي:

- یواځې دا درملنه
- له کیموترایی سره
- له هدفی درمل یا بل معافیتی درمل سره یو ځای
- د سبري د سرطان د جراحی وروسته، یا ځینې وختونه د جراحی نه مخکې له
 کېموتراپی سره یو ځای.

بیلابېل معافیتي د رمل مختلف جانبي عوارض رامنځته کولی شي. ستاسو د سرطان ټیم به تاسو ته د درملنې له پیل مخکې د ممکنه جانبي عوارضو په اړه معلومات درکړي. د جانبي عوارضو په اړه د خپل ډاکټر مشورې ته پاملرنه کول ډېر مهم دي.

نورې درملنې

د سبري د سرطان د درملنې يا د نښو نښانو د کنټرول لپاره ښايي نورې درملنې هم وکارول شي.

د راډيويي فريكونسۍ په واسطه وېجاړول (RFA) د سرطاني حجرو د له منځه وړلو لپاره له تودوخې څخه استفاده كېږي. ډاكټر تومور ته ستنه ور د ننه كوي او له دې لارې يو برېښنايي جريان تيروي ترڅو سرطاني حجرې له منځه يوسي. مايكروويو ايبليشن د RFA (رېډيو فريكوينسي ايبليشن) ته ورته دى، خو په دې كې د مايكروويو انرژي كارول كېږي.

فوټوډاینامیکتیراپي (PDT) د سرطاني حجرو د له منځه وړلولپاره د لېزریا رڼا د نورو سرچینو څخه استفاده کوي.لومړی، تاسوته د اسې د رمل د رکول کېږي چې د رڼا پر وړاندې حساس وي.یوه ورځ یا څو ورځې وروسته، ډاکټریونل ستاسو د تنفسله نلی څخه تېر کړي او ستاسو په سږي کې پر ټیومور رڼا واچوي. رڼا د حساس د رملو اثر فعالوي، چې له امله یې د سرطان حجرې له منځه ځي.

د علاماتو كنټرولول

که سرطان پرمختللی وي، نو ښایي تاسو د ساه لنډۍ، ټوخي، دردیا د مایعاتو د جوړیدونښې نښانې ولرئ. ستاسو د نښو د کنټرول لپاره ډېرې لارې شته. ستاسو ډ اکټر کولای شي د نښونښانو په برخه کې د مرستې لپاره تاسوته مختلف درمل د رکړي.که ستاسونښې نښانې نه ښې کېږي، همېشه خپل ډ اکټر خبروئ.

بنده شوې تنفسي لاره

ځينې وخت، د سبري سرطان کولی شي د تنفسي لارو د بندښت لامل شي يا په دې کې تنګوالی رامنځته کړي.

د ا کېدی شي د نفس تنګۍ سبب شي. بېلابېلې د رملنې کولی شي د بندې شوې تنفسي لارې په ښه کولو کې مرسته وکړي:

- کریوسرجري د ډېرې یخې تودوخې څخه کار اخلي، تر څو د سرطان حجرې یخې
 کېړي او
 - له منځه یې یوسي.
- ځينې د رملنې د سرطاني حجرو د له منځه وړلولپاره له برېښنايي جريان څخه استفاده کوي.
 - لېزر د رملنه کولی شي سرطان کوچنی کړي او د تنفسي لارو
 د بندولو مخنيوی وکړی.
 - یو کوچنی نل، چې سټېنټبلل کېږي، د تنفسي لارې دننه ایښودل کېږي تر څو لاره خلاصه وساتی.

د مايعاتو جوړيدل

کله ناکله مایعات د سبري شاوخوا پوښونو کې راټولېږي.که مایعات جوړ شي، نو ستاسو ډاکټران کولای شي یونل داخل کړي تر څو مایعات وباسي.

له درملنې وروسته

وروسته له دې چې ستاسو درملنه پای ته ورسېږي، تاسو به په منظم ډول معاینات او آزموینې ترسره کوئ. په پیل کې به دا معاینات هر څو میاشتې وروسته ترسره کیږي، خو د وخت په تېرېدو سره به لږ شی.

که د معایناتوترمنځ موکومې نوې نښې یا علایم ولیدل شي، نو خپل ډاکټریا د سرطان ټیم ته هر څومره ژر چې ممکن وي خبر ورکړئ.

ستاسو احساسات

تاسو به ممکن د خپګان احساس وکړئ کله چې تاسو ته وویل شي چې سرطان لرئ. د تاسو به ممکن ډیری بیلابیل احساسات ولرئ. د احساس کولو لپاره هیڅ کومه سمه یا غلطه لاره نشته.له دې سره د مبارزې لپاره ډیری لارې شتون لري. د نبردې ملګري یا خپلوان سره خبرې کول ممکن مرسته وکړي. ستاسو ډاکټریا نرس هم مرسته کولی شي.

د خیل ځان لیاره مناسب یاملرنه او ملاتر ترلاسه کول

که تاسې سرطان لرئ او په انګلیسي ژبه کې خبرې نه شئ کولی، تاسو ښایي اندېښنه ولرئ چې د ابه ستاسو د سرطان په درملنه او پاملرنه باندې اغېز وکړي. مګر ستاسې د روغتیا پالنې ټیم باید تاسو ته د اسې پاملرنه، ملاتړ او معلومات وړاندې کړي چې ستاسو اړتیاوې پوره کړي.

موږپوهېږو چې ځینې وختونه خلک ښایي د سم ملاتړپه ترلاسه کولو کې له اضافي ننګونو سره مخ شي. د مثال په توګه، که تاسو کارکوئ یا کورنۍ لرئ، تاسو ممکن د پیسو او ټرانسپورټ د لګښتونو په اړه هم اندیښنه ولرئ. دغه ټول شیان سټرېس رامنځ ته کوي او مبارزه ورسره سخته ده.

مکمیلن (Macmillan) له تاسی سره څرنګه مرسته کولی شی

په مکمیلن (Macmillan) کې، موږ پوهېږو چې د سرطان تشخیص څنګه کولای شي په هر څه باندې اغېز وکړي، او موږ دلته ستاسو د ملاتړ لپاره پو.

د مکمیلن (Macmillan) ملاتر لاین

موږ ترجمانان لرو نو تاسو کولی شئ زموږ سره په خپله ژبه خبرې وکړئ. موږ ته په انګلیسي کې بس دا ووایئ چې کومه ژبه کارول غواړئ.

زموږ د مکمیلن (Macmillan) ملاتړ لیکې ما هر سلاکاران کولای شي کولی شي له تاسو سره په طبي پوښتنو کې مرسته وکړي، یا که تاسو اړتیا لرئ له چا سره خبرې وکړئ، نو هغوی به موجود وي. موږ کولای شو له تاسو سره د مالي اندېښنو په اړه هم خبرې وکړو او نور ګټور سازمانونه تاسو ته وښایو چې مرسته درسره کولی شي. د تلیفون وړیا او محرمه لیکه په اونی کې 7 ورځې د سهار له 8 بجو څخه د شپی تر 8 بجو پورې پرانېستې ده. له موږ سره په 00 00 808 808 اړیکه ټینګه کړئ.

د مکمیلن (Macmillan) وېب پاڼه

زموږ وېب پاڼه د سرطان په هکله په انګلیسي ژبه ډېر معلومات لري. دلته <u>macmillan.org.uk/translations</u> په نورو ژبو کې هم ډېر معلومات شته.

موږ ممکن تاسو ته د ژباړې خدمات هم وړاندې کړو. که تاسو څه ته اړتیا لرئ، موږ ته په <u>informationproductionteam@macmillan.org.uk</u> برېښنالیک واستوئ.

د معلوماتو مرکزونه

زموږ د معلوماتو او ملاتړ مرکزونه په روغتونونو، کتابتونونو او د تلاسه تلیفون په مرکزونو کې موجود دي. د اړتیا وړ معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره زموږ یو معلوماتي مرکز ته مراجعه وکړئ او مخامخ له یو چا سره خبرې وکړئ. خپل تر ټولو نږدې مرکز په macmillan.org.uk/informationcentres کې ومومئ یا موږ ته په وهئ.

يانه 10 د23 د مكميلن (Macmillan) معلومامتي يانه 2025: د سږي سرطان

د ملاتړ محلي ګروپونه

د ملاتړ په ګروپ کې، تاسو کولا شئ له نورو هغو خلکو سره خبرې وکړئ چې له سرطان څخه اغېزمن شوي دي. په خپله سیمه کې د ملاتړو ډلو په اړه دلته <u>macmillan.org.uk/supportgroups</u> معلومات ترلاسه کړئ یا له موږ سره په 08 08 00 00 اړیکه ونیسئ.

د مکمیلن (Macmillan) آنلاین ټولنه

تاسو کولی شئ د سرطان څخه اغیزمنو نورو خلکو سره آنلاین په macmillan.org.uk/community

تاسو کولای شئ د ورځې یا شپې هر مهال دې ته لاسرسی ومومئ. تاسو کولای شئ خپلې تجربې شریکې کړئ، پوښتنې وکړئ، یا فقط د خلکو د پوستونو له لارې معلومات ولولئ.

ستاسی په ژبه کې نور معلومات

موږ د دغو موضوعاتو په هکله ستاسو په ژبه کې معلومات لرو:

د سرطان نښي او علايم

• دنښو او علايمو کارتونه

که چیری ستاسو د سرطان ناروغۍ تشخیص کیږی

- یه انګلستان کې د سرطان یا کېنسر یاملرنه
- د کډوالو او پناه غوښتونکو خلکو لپاره روغتيا پالنه
 - که چیرې ستاسو د سرطان نا روغۍ تشخیص کیږي

د سرطان ډولونه

- د کولمو سرطان
 - د سینې سرطان
- د رحم د خولې سرطان
 - د سږي سرطان
 - د يروستات سرطان

د سرطان لیاره درملنه

- کیموتراپي
- رادیوتراپی
- سېپسېس او سرطان
- د سرطان د درملنې جانبي عوارض
 - جراحی عملیات

د سرطان سره ژوند کول

- كله چې تاسو سرطان ولرئ نو د ګټو ادعا كول
 - د خوړلو ستوننزې او سرطان
 - سالے خوراک کول
- د سرطان لرلو پرمهال په لګښتونو کې مرسته
 - LGBTQ+ خلک او سرطان
 - ستړيا (ستوماني) او سرطان

يانه 2025 د مكميلن (Macmillan) معلومامتي يانه 2025: د سږي سرطان

د ژوند پای

د ژونـد يـای

د دغو معلوماتو د کتلولپاره، <u>macmillan.org.uk/translations</u> ته مراجعه وکړئ

مأخذونه او منني

دغه معلومات د مکمیلن کېنسر ملاتړ (Macmillan Cancer Support) د سرطان د معلوماتي پراختیا د ټیم په واسطه لیکل او تحریر شوي دي. دا د ژباړې شرکت لخوا ستاسو په ژبه ژباړل شوې.

د ا معلومات زموږ د وېبپاڼې د سبري د سرطان له انګلیسي محتوا څخه اخیستل شوی دی.

د دغو معلوماتوبیا کتنه د اړونده متخصصینوله خواترسره شوې ده او دلوړ پوړي طبي کره کتونکي، ډاکټر ډېوېډ ګېلایګان، مشاور آنکولوجېسټپه واسطه تصویب شوي دي.

همداراز مننه له هغو کسانو څخه چې د سرطان له امله اغېزمن شوي او د ا معلومات يې بياکتلي دي.

زموږ ټول معلومات د غوره شته شواهدو پر اساس دي. د سرچینو په اړه د لا ډېرو معلوماتولپاره له موږ سره په informationproductionteam@macmillan.org.ukاړیکه ټینګه کړئ.

> د محتوا د بياكتنې نېټه: 2025 راتلونكي پلان شوې بياكتنه: 2028

> > MAC15137 Pashto E04

مونی هره هڅه کوو ترڅو ډاډ ترلاسه کړو چې هغه معلومات چې مونی یې چمتو کوو دقیق او تازه وي مګر دا باید ستاسو د وضعیت سره سم د مسلکي مشورې د بدیل په توګه ونه کارول شي. تر هغه ځایه چې د قانون لخوا اجازه ورکړل شوې، مک میلان (Macmillan) په دې خپرونه کې د هر ډول معلوماتو د کارونې معلوماتو د کارونې معلوماتو د کارونې مسئولیت په غاړه نه منی.

© د مكميلن كېنسر ملاتير 2025 (Macmillan Cancer Support)، په انګلستان او ويلز (261017)، سكاټلينډ كې هم سكاټلينډ (\$C039907) او آئل آف مين (604) كې ثبت شوې خيريه موسسه. په شمالى ايرلينډ كې هم فعاليت كوي. د ضمانت په واسطه محدوده شوې كمپنې، چې په انګلستان او وېلز كې په 2400969 كمپني شمېره ثبت شوې ده. آئېلز آف من د شركت شميره 4694F. راجستر شوى دفتر: 3rd Floor,

يانه 23 د 23 د مكميلن (Macmillan) معلومامتي يانه 2025: د سږي سرطان

Lung cancer: English

This information is about lung cancer and treatments for lung cancer.

This information is about primary lung cancer, which is cancer that starts in the lung. It does not cover secondary lung cancer, which is cancer that starts somewhere else in the body and spreads to the lungs.

If you have any questions about this information, ask your doctor or nurse at the hospital where you are having treatment.

You can also call Macmillan Cancer Support on freephone **0808 808 00 00**, 7 days a week, 8am to 8pm. We have interpreters, so you can speak to us in your own language. When you call us, please tell us in English which language you need.

There is more cancer information in this language and other languages at macmillan.org.uk/translations

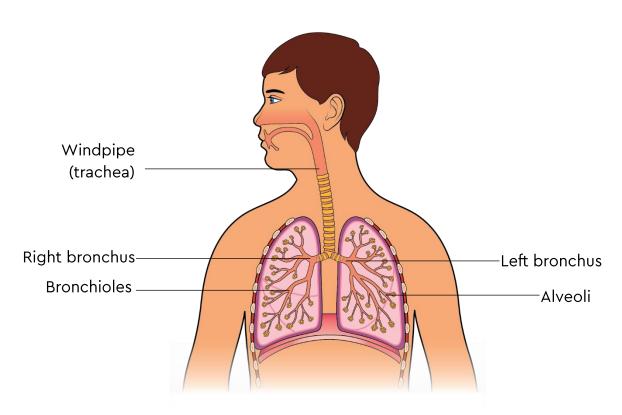
This information is about:

- The lungs
- Lung cancer
- Stages of lung cancer
- How treatment is planned
- Talking to your healthcare team
- Treatments for lung cancer
- Other treatments
- Controlling symptoms
- After treatment
- Your feelings
- Getting the right care and support for you
- How Macmillan can help you
- More information in your language
- References and thanks.

The lungs

The lungs are the parts of the body that we use to breathe. We have 2 lungs – one on the right side of our body and one on the left side. The lungs are divided into areas called lobes. The right lung has 3 lobes, and the left lung has 2 lobes.

When we breathe in, air passes from our nose or mouth through to the windpipe. This is sometimes called the trachea. It divides into two tubes, one going to each lung. These are called the right bronchus and left bronchus. They divide into smaller tubes called bronchioles. At the end of the bronchioles are millions of tiny air sacs called alveoli. This is where oxygen from the air we breathe goes into the blood.

Lung cancer

All parts of the body are made up of tiny cells. Lung cancer happens when cells in the lung grow in an uncontrolled way and form a lump called a tumour.

There are 2 main types of lung cancer:

- non-small cell lung cancer this is the most common lung cancer. There are 3 main types: adenocarcinoma, squamous cell carcinoma, and large cell lung cancer.
- small cell lung cancer about 10 to 15 in 100 (10% to 15%) of lung cancers are small cell lung cancers.

Most lung cancers are caused by smoking cigarettes. But about 15 in 100 (15%) people who get lung cancer have never smoked.

If you smoke, your doctor will usually advise you to stop smoking. This can:

- make your treatment work better
- reduce side effects
- improve your long-term health.

Your doctor or hospital can offer you support and advice to help you to stop smoking.

Lung cancer is not infectious and cannot be passed on to other people.

Stages of lung cancer

The stage of a cancer describes how big it is and whether it has spread.

Sometimes, cancer cells can spread to other parts of the body through the blood or lymphatic system. The lymphatic system helps protect us from infection and disease. It is made up of fine tubes called lymphatic vessels. These vessels connect to groups of small lymph nodes throughout the body. If cancer cells spread outside the lungs, they are most likely to go to lymph nodes nearby in the chest.

Your doctor can plan the best treatment for you when they know the stage of cancer you have.

Lung cancer is divided into four stages:

- Stage 1 the cancer is small and only in the lung.
- Stage 2 or 3 the cancer in the lung is bigger. It may have spread to nearby lymph nodes, other parts of the lung and areas around the lung.
- Stage 4 the cancer has spread further, for example, to the other lung or to other parts of the body.

If you have small cell lung cancer, your doctors might use a different staging system. This divides lung cancer into two stages – limited disease and extensive disease. Your doctor will explain this system to you.

How treatment is planned

Your cancer team will meet to plan the best treatment for you. They will then talk to you about the treatment plan. The treatment you have will depend on:

- the type of lung cancer you have
- the stage of the cancer
- the results of tests done on the lung cancer cells
- your general health
- how able you are to do day-to-day things
- your treatment preferences
- lung cancer treatment guidelines.

Talking to your healthcare team

It is important to talk about the treatment plan with your cancer doctor or nurse. Your hospital can arrange an interpreter for you. Let your nurse know if you need one. You may also want to take someone with you who can speak your language and English.

After talking with you, your doctor will ask you to sign a form to show that you understand what the treatment means and that you agree to having it. This is called giving your consent. You will not be given treatment unless you have agreed to it.

Questions to ask about your treatment

Here are some questions you might want to ask your healthcare team about your treatment:

- What is the aim of my treatment?
- Which treatments are available?
- What are the benefits, risks and side effects of each treatment?
- How will the treatment affect my daily life?
- Who can I talk to about how I am feeling?

Treatments for lung cancer

Treatments for lung cancer include:

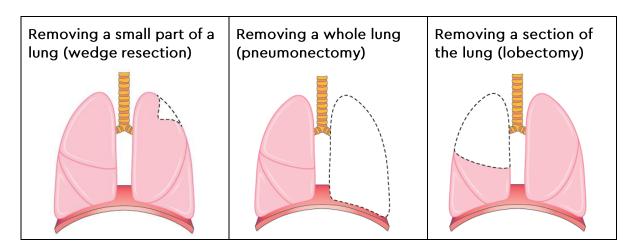
- an operation (surgery)
- chemotherapy
- radiotherapy
- targeted therapy
- immunotherapy.

You may have more than one type of treatment.

Surgery

Some people will be able to have surgery to remove the cancer. This depends on the type and stage of the cancer, and your general health. Surgery is rarely used to treat small cell lung cancer.

Lung cancer surgery is a big operation, and you need to be well enough to cope with it. Before surgery, you will have tests to check how well your lungs are working. The three main operations to remove lung cancer are shown below.

If the cancer has spread to 2 lobes next to each other, the surgeon may remove 2 lobes. This is sometimes called a bilobectomy.

We have more information in your language about surgery in your language. Visit macmillan.org.uk/translations

Chemotherapy

Chemotherapy uses drugs to destroy cancer cells. It is used to treat both non-small cell lung cancer and small cell lung cancer. It is often the first treatment for small cell lung cancer.

For non-small cell lung cancer, chemotherapy may be given:

- Before or after surgery.
- Together with radiotherapy this is called chemoradiation. This may be used for people who cannot have or do not want to have surgery.
- Before or after radiotherapy.
- With an immunotherapy drug before surgery.
- With, or before or after a targeted or immunotherapy drug, to people with a more advanced cancer.
- To help relieve symptoms.

Chemotherapy is usually given as several sessions of treatment, with rest periods in between the sessions. The treatment is usually given into a vein by a drip or injection. Your doctor will tell you how many treatment sessions you will need and how long it will take. It may take several months to complete your course of chemotherapy.

Some people with non-small cell lung cancer continue with chemotherapy if it is working well. This is sometimes called maintenance treatment.

Chemotherapy drugs can cause side effects that make you feel unwell. Different drugs can cause different side effects.

These include:

- bigger risk of infection
- feeling tired
- feeling sick or being sick
- a sore mouth
- hair loss.

If you have chemotherapy with radiotherapy the side effects can be worse. Your doctor can talk to you about the side effects you may have, and how to manage them. Most side effects can be controlled with drugs. Most side effects go away when chemotherapy is over.

We have more information about chemotherapy in your language on our website. Visit macmillan.org.uk/translations

Radiotherapy

Radiotherapy uses high-energy rays called radiation to destroy cancer cells. It can be used to treat both non-small cell lung cancer and small cell lung cancer.

Radiotherapy may be given:

- on its own instead of surgery
- after surgery this is for people with non-small cell lung cancer
- with chemotherapy this is called chemoradiation
- before or after chemotherapy
- to the head, to stop any lung cancer cells that have spread from growing into a secondary cancer in the brain – this is for people with small cell lung cancer
- to help relieve symptoms.

External beam radiotherapy is given from a radiotherapy machine. It aims highenergy rays at the area of the body being treated.

There are different types of external beam radiotherapy, depending on if you are being treated for non-small cell lung cancer or small cell lung cancer. Your cancer doctor will tell you more about the type of radiotherapy you are having.

```
يانه 23 د مكميلن (Macmillan) معلومامتي يانه 2025: د سږي سرطان
```

Many people have radiotherapy as an outpatient. This means you come to hospital for treatment and then go home again that day.

Radiotherapy can have some side effects. These include:

- difficulty swallowing
- tiredness
- skin changes
- breathlessness and a cough.

Your healthcare team will explain the side effects so you know what to expect.

We have more information about radiotherapy in your language. Visit macmillan.org.uk/translations

Targeted therapy

Targeted therapy drugs may be used to treat some non-small cell lung cancers. You will have tests on the cancer cells to check which cancer drugs are more likely to work for you. There are different types of targeted therapy for lung cancer. They work in slightly different ways

You may have a targeted therapy drug:

- on its own
- after or with chemotherapy
- after lung cancer surgery.

You take them as tablets or capsules. If a drug is likely to work well for you, it may be given as your first treatment. Side effects depend on the type of drug you have. Your healthcare team can explain more about side effects and how to manage them.

Immunotherapy

Immunotherapy drugs help your immune system to find and attack cancer cells. They are usually used to treat non-small cell lung cancer. There are different types of immunotherapy drug. You may have tests on the cancer cells to see how likely these drugs are to be helpful. The drugs are given into a vein through a drip. Immunotherapy may be given:

- on its own
- with chemotherapy
- with a targeted therapy drug or another immunotherapy drug
- after lung cancer surgery or sometimes with chemotherapy before surgery.

Different immunotherapy drugs can cause different side effects. Your cancer team will give you information about possible side effects before you start treatment. It is very important to follow your doctor's advice about side effects.

Other treatments

Other treatments can also be used to treat lung cancer or to control symptoms.

Radiofrequency ablation (RFA) uses heat to destroy cancer cells. The doctor puts a needle into the tumour and passes an electrical current through it to destroy the cancer cells. Microwave ablation is similar to RFA but uses microwave energy.

Photodynamic therapy (PDT) uses laser or other light sources to destroy cancer cells. First, you are given a drug that is sensitive to light. After a day or a few days, the doctor passes a tube down your windpipe and shines a light onto the tumour in your lung. The light makes the light sensitive drug destroy the cancer cells.

Controlling symptoms

If the cancer is advanced, you may have symptoms such as breathlessness, cough, pain or a build-up of fluid. There are lots of ways to control any symptoms you may have. Your doctor can give you different drugs or medicines to help with symptoms. Always tell your doctor if symptoms do not improve.

Blocked airway

Sometimes, lung cancer can cause a blockage or narrowing of the airways. This can cause breathlessness. Different treatments can be used to help a blocked airway:

- Cryosurgery uses very cold temperatures to freeze and destroy cancer cells.
- Some treatments use an electrical current to destroy cancer cells.
- Laser therapy can shrink the cancer and prevent it from blocking the airways.
- A small tube called a stent can be put into the airway to keep it open.

A build-up of fluid

Sometimes fluid can build up in the layers that cover the lung. If this happens, your doctors can put a tube in to drain the fluid.

After treatment

After your treatment has finished, you will have regular check-ups and may also have tests. At first they will be every few months, but over time you will have them less often.

If you notice any new symptoms between check-ups, tell your GP or cancer team as soon as possible.

Your feelings

You may feel overwhelmed when you are told you have cancer. You may have many different emotions. There is no right or wrong way to feel. There are many ways to cope with this. Talking to a close friend or relative may help. Your doctor or nurse can help too.

Getting the right care and support for you

If you have cancer and do not speak English, you may be worried that this will affect your cancer treatment and care. But your healthcare team should offer you care, support and information that meets your needs.

We know that sometimes people may have extra challenges in getting the right support. For example, if you work or have a family you might also have worries about money and transport costs. All of this can be stressful and hard to cope with.

How Macmillan can help you

At Macmillan, we know how a cancer diagnosis can affect everything, and we are here to support you.

Macmillan Support Line

We have interpreters, so you can speak to us in your language. Just tell us, in English, the language you want to use.

Our expert advisers on the Macmillan Support Line can help with medical questions or be there to listen if you need someone to talk to. We can also talk to you about your money worries and recommend other useful organisations that can help. The free, confidential phone line is open 7 days a week, 8am to 8pm. Call us on 0808 808 00 00.

Macmillan website

Our website has lots of information in English about cancer. There is also more information in other languages at macmillan.org.uk/translations

We may also be able to arrange translations just for you. Email informationproductionteam@macmillan.org.uk to tell us what you need.

Information centres

Our information and support centres are based in hospitals, libraries and mobile centres. Visit one to get the information you need and speak with someone face to face. Find your nearest centre at macmillan.org.uk/informationcentres or call us on 0808 808 00 00.

Local support groups

At a support group, you can talk to other people affected by cancer. Find out about support groups in your area at macmillan.org.uk/supportgroups or call us on 0808 808 00 00.

Macmillan Online Community

You can also talk to other people affected by cancer online at macmillan.org.uk/community

You can access it at any time of day or night. You can share your experiences, ask questions, or just read through people's posts.

More information in your language

We have information in your language about these topics:

Signs and symptoms of cancer

• Signs and symptoms cards

If you are diagnosed with cancer

- Cancer care in the UK
- Healthcare for refugees and people seeking asylum
- If you are diagnosed with cancer

Types of cancer

- Bowel cancer
- Breast cancer
- Cervical cancer
- Lung cancer
- Prostate cancer

Treatment for cancer

- Chemotherapy
- Radiotherapy
- Sepsis and cancer
- Side effects of cancer treatment
- Surgery

Living with cancer

- Claiming benefits when you have cancer
- Eating problems and cancer
- Healthy eating
- Help with costs when you have cancer
- LGBTQ+ people and cancer
- Tiredness (fatique) and cancer

End of life

• End of life

To see this information, go to <u>macmillan.org.uk/translations</u>

References and thanks

This information has been written and edited by Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development team. It has been translated into this language by a translation company.

The information included is based on our lung cancer content available in English on our website.

This information has been reviewed by relevant experts and approved by Senior Medical Editor Dr David Gilligan, Consultant Clinical Oncologist.

Thanks also to the people affected by cancer who reviewed this information.

All our information is based on the best evidence available. For more information about the sources we use, please contact us at informationproductionteam@macmillan.org.uk

Content reviewed: 2025 Next planned review: 2028

MAC15137_English_E04

We make every effort to ensure that the information we provide is accurate and up-to-date but it should not be relied upon as a substitute for specialist professional advice tailored to your situation. As far as is permitted by law, Macmillan does not accept liability in relation to the use of any information contained in this publication or third-party information or websites included or referred to in it.

© Macmillan Cancer Support 2025, registered charity in England and Wales (261017), Scotland (SC039907) and the Isle of Man (604). Also operating in Northern Ireland. A company limited by guarantee, registered in England and Wales company number 2400969. Isle of Man company number 4694F. Registered office: 3rd Floor, Bronze Building, The Forge, 105 Sumner Street, London, SE1 9HZ. VAT no: 668265007

Patient Information Forum